(NYT FRA)

HARE KRISHNA

Nr. 12, 20. årgang, december 2017 - Pris 30 kr.

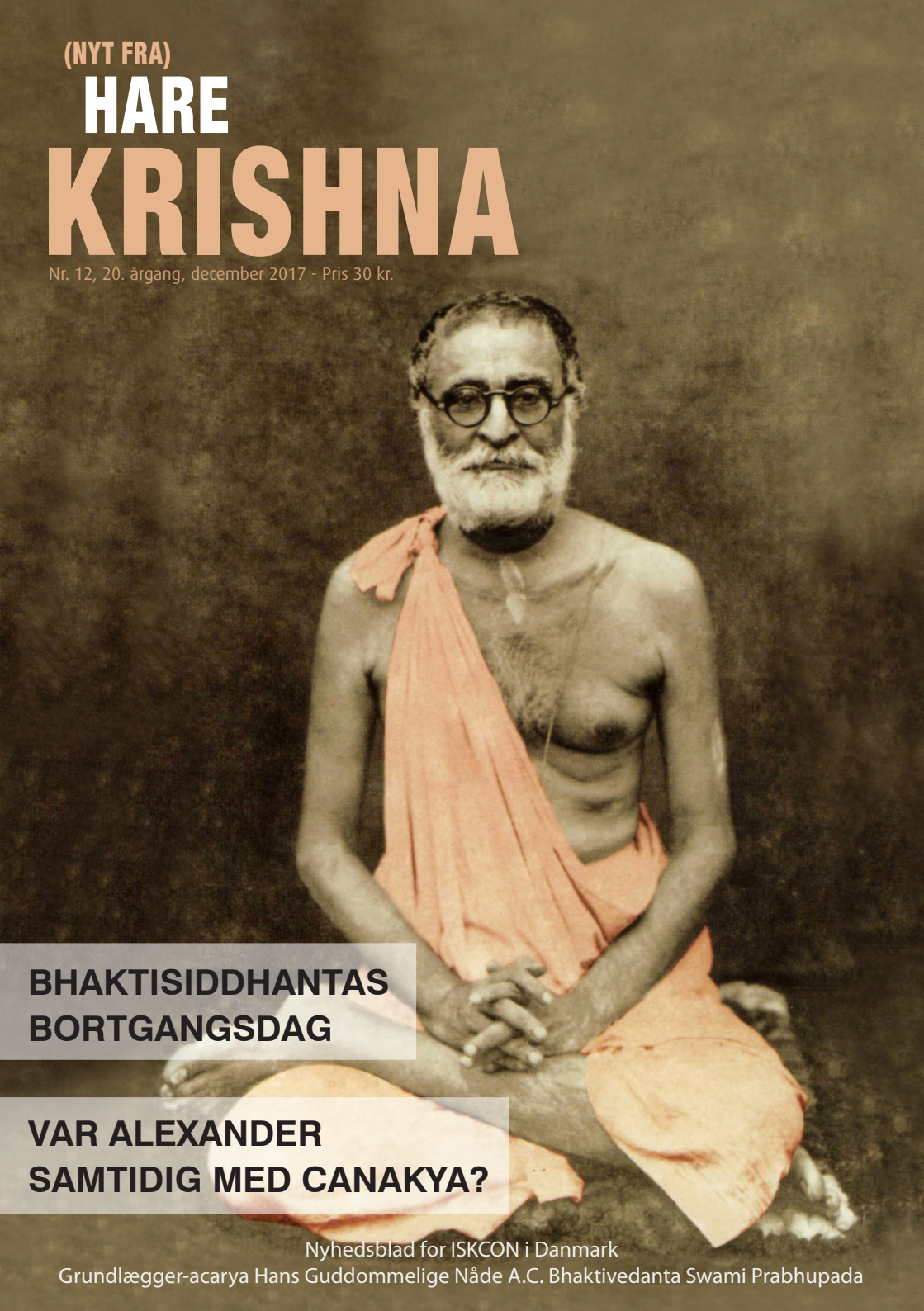

BHAKTISIDDHANTAS BORTGANGSDAG

VAR ALEXANDER SAMTIDIG MED CANAKYA?

Nyhedsblad for ISKCON i Danmark
Grundlægger-acarya Hans Guddommelige Nåde A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

Bhaksiddhanta Sarasvatis bortgang

FORSIDEBILLEDE. Den 6. december er det Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati Thakuras bortgangsdag. Som Srila Prabhupada bemærkede om ham: "Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati Thakura kom til denne verden for at udføre Caitanya Mahaprabhus mission. Det gjorde han så. Og da det var nødvendigt, forlod han dette sted og tog til et andet sted for at gøre det samme."

Ved Radhakunda i Vrindavana, Indien, instruerede Srila Bhaktisiddhanta i 1933 Srila Prabhupada: "Jeg havde et ønske om at distribuere nogle bøger. Hvis du nogensinde kommer til penge, så tryk bøger." Og i sin dedikation til sin oversættelse af *Srimad-Bhagavatam* skrev Srila Prabhupada: "Til Srila Prabhupada Bhaktisiddhanta Sarasvati Gosvami Maharaja, min åndelige mester … Han lever for altid igennem sine guddommelige instruktioner, og den, der følger ham, lever sammen med ham."

På side 6 fortsætter Srila Bhaktisiddhantas svar på forskellige spørgsmål, han blev stillet op igennem 1920'erne og 1930'erne.

Tak for 2017

Med dette nummer siger vi tak for 2017 og ønsker alle velkommen tilbage i 2018. Mange af jer, der modtager *Nyt fra Hare Krishna* i den rigtige trykte form, plejer at betale årsabonnementet ved årsskiftet. Prisen er fortsat 350 kr. for et år (men 600 kr. uden for Danmark på grund af den voldsomme porto, som Postvæsenet afkræver for udlandspost). Hvis jer, der modtager bladet digitalt, også har lyst til at give et bidrag til bladets drift, som mange plejer at gøre på dette tidspunkt, kan det gøres ved at indsætte et støttebeløb på reg. 3534, konto 3534 125 119 eller MobilePay 4073 6446. På forhånd tak.

KALENDER

Søndag	3.12	Katyayani-vrata slutter
Onsdag	6.12	Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati Thakuras bortgang (faste til middag)
Onsdag	13.12	Ekadasi (faste fra korn og bønner for *Saphala Ekadasi*)
		Sri Devananda Panditas bortgang
Torsdag	14.12	Bryd fasten mellem 8:31–10:53
Fredag	15.12	Sri Mahesa Panditas bortgang
		Sri Uddharana Datta Thakuras bortgang
Mandag	18.12	Sri Locana Dasa Thakuras fremkomst
Torsdag	21.12	Srila Jiva Gosvamis bortgang
		Sri Jagadisa Panditas bortgang
Fredag	29.12	Ekadasi (faste fra korn og bønner for *Putrada Ekadasi*)
Lørdag	30.12	Bryd fasten mellem 8:39–11:01
		Sri Jagadisa Panditas fremkomst
Mandag	1.1.2018	Sri Krishna Pusya abhiseka
Lørdag	6.1	Sri Ramacandra Kavirajas bortgang
		Srila Gopala Bhatta Gosvamis fremkomst
Søndag	7.1	Sri Jayadeva Gosvamis bortgang
Mandag	8.1	Sri Locana Dasa Thakuras bortgang
Fredag	12.1	Ekadasi (faste fra korn og bønner for *Sattila Ekadasi*)
Lørdag	13.1	Bryd fasten mellem 8:31–11:02
Søndag	14.1	Ganga Sagara Mela
Mandag	22.1	Vasanta Pancami
		Srimati Visnupriya Devis fremkomst
		Sarasvati Puja
		Srila Visvanatha Cakravarti Thakuras bortgang
		Sri Pundarika Vidyanidhis fremkomst
		Sri Raghunandana Thakuras fremkomst
		Srila Raghunatha Dasa Gosvamis fremkomst
Onsdag	24.1	Srila Advaita Acaryas fremkomst
Torsdag	25.1	Bhismastami
Fredag	26.1	Sri Madhvacaryas bortgang
Lørdag	27.1	Sri Ramanujacaryas bortgang
Søndag	28.1	Ekadasi (*mahadvadasi,* faste fra korn og bønner for *Bhaimi Ekadasi*)

INDHOLD

2 Kalender & redaktionelt

3 Srila Prabhupadas side

6 Bhaktisiddhanta sarasvati svarer

9 Alexander & Canakya

12 Bhagavad-gita Kapitel 17

17 Familieliv

20 Krydderi på livet

22 Festivalkalender 2018

23 Det sker

'Nyt fra Hare Krishna' udgives af Det Internationale Samfund for Krsna-bevidsthed (ISKCON) i Danmark, grundlægger-acarya A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada. - © Copyright 2017, alle rettigheder forbeholdes. - ISSN 1600-0153
Redaktion: Lalitanatha Dasa/Leif Asmark Jensen (ansvarshavende) lalitanatha@krishna.dk - Dandaniti Devi Dasi/Dorte Skou Jensen dandaniti@krishna.dk - Layout & webside: Ananta Sri Dasa/Anders Grønlund, mail@ananta.dk
Adresse: Holsteinborgvej 20, 1th., 2720 Vanløse Tlf.: 4073 6446/3132 3501 - Girokonto 1-688-3204. Bankkonto: Den Danske Bank reg. 1551, konto 3534 125 119 - Alle indlæg, kommentarer, spørgsmål osv. er velkomne.

SRILA PRABHUPADAS SIDE
Srila Prabhupada diskuterer Søren Kierkegaard, 3

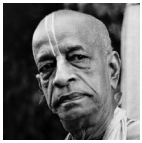

af Srila Prabhupada

Her fortsætter Srila Prabhupadas samtaler om Søren Kierkegaard med hans to disciple Syamasundara og Hayagriva Dasa. Syamasundara og Hayagriva fremlægger forskellige ideer fra Kierkegaard, og Srila Prabhupada kommenterer dem. Der er altså ikke tale om en fuldstændig eller nødvendigvis helt præcis gengivelse af Kierkegaards filosofi. Her interesserer vi os blot for Srila Prabhupadas Krishna-bevidste bemærkninger til det, han bliver præsenteret for.

Bemærk, at citaterne fra Kierkegaard er oversat fra engelsk og således ikke er Kierkegaards oprindelige danske tekst.

Hayagriva: For Kierkegaard er kærlighed til Gud den afgørende faktor, og derfra stammer kærlighed til ens næste. "Hvis man elsker Gud over alt andet," skriver han, "elsker man også sin næste og igennem sin næste alle mennesker … at hjælpe et andet menneske til at elske Gud er at elske det andet menneske. At blive hjulpet af en anden til at elske Gud er at blive elsket."

Srila Prabhupada: Det er grundlaget for vores Krishnabevidstheds-bevægelse. Vi lærer, hvordan man elsker Gud, og giver det samme princip videre til hele verden. Vi lærer, at Gud er én, og at ingen er lige med Ham eller større end Ham. Gud er aldrig død. Hvis en religion underviser i kærlighed til Gud, skal den religion anses for at være førsteklasses, uanset om den er kristen, hindu, muslimsk eller hvad som helst. Kriteriet for en religion er dette: "Har tilhængerne lært, hvordan man elsker Gud?" Gud er midtpunktet for kærlighed, og siden alting er Guds ekspansion, er en elsker af Gud en elsker af alle. Han diskriminerer ikke ved at mene, at kun mennesket skal elskes og gives tjeneste. Nej. Han er interesseret i alle levende væsener, uanset hvilken form de eksisterer i. En elsker af Gud elsker alle, og hans kærlighed når til alle. Når vi vander et træs rod, nærer vi alle dele af træet: stammen, grenene, kvistene og bladene. Når vi giver maven mad, tilfredsstiller vi hele kroppen. Gud er alting. Som der står i *Bhagavad-gita* (9.4), *maya tatam idam sarvam*. Intet kan eksistere uden Gud, for alting er Hans ekspansion. I *Visnu Purana* står der, at Gud er til stede overalt, selv om Han befinder Sig i Sin bolig, ligesom Solens lys og varme er til stede overalt, selv om Solen befinder sig på ét sted. Gud er altgennemtrængende. Intet kan eksistere uden Ham. Men på samme tid betyder det ikke, at alting er Gud. Snarere hviler alt på Hans energi. På trods af Sine ekspansioner bevarer Han Sin personlighed.

Syamasundara: Kierkegaard ville definere fromhed som tro på Guds befalinger.

Srila Prabhupada: Det betyder, at han må modtage Guds befalinger. Men hvis en person ingen forestilling har om Gud, eller hvis han forestiller sig Gud som upersonlig, kan der ikke være tale om Guds befalinger. Hvis Gud er upersonlig, har Han ingen mund, Han kan tale med, og ingen øjne til at se med. Derfor kan der ikke være tale om, at Han giver befalinger.

Hayagriva: I sine Journaler skriver Kierkegaard: "Gud findes. Hans vilje erfares af mig igennem de hellige skrifter og igennem min samvittighed. Denne Gud ønsker at gribe ind i verden. Men hvordan kan Han gøre det uden hjælp fra mennesket?"

Srila Prabhupada: *Sadhu-sastra-guru*. Vi kan nærme os Gud ved at forstå en helgenagtig person, studere de vediske skrifter og

følge den ægte åndelige mesters instruktioner. *Sadhu*, *sastra* og *guru* skal bekræfte hinanden. En *sadhu* er ham, der taler på grundlag af skrifterne, og *guruen* er den, der underviser ifølge skrifterne. En *guru* kan ikke opdigte ord, der ikke står i *sastraerne*. Når vi får instruktioner fra alle tre, kan vi gøre perfekt fremskridt i vores forståelse af Guddommens Højeste Personlighed.

Hayagriva: Kierkegaard skriver: "Den eneste passende måde at udtrykke en fornemmelse af Guds majestæt på er ved at tilbede Ham … Det er så let at se, at den, for hvem alting er lige vigtigt og lige betydningsløst, kan kun være interesseret i én ting: lydighed."

Srila Prabhupada: Ja, og Gud forlanger fuld lydighed: *sarvadharman parityajya mam ekam saranam vraja* (*Bg*. 18.66). Vores oprindelige lydighed bør være mod Guddommens Højeste Personlighed, og vi bør adlyde den åndelige mester, fordi han er Guds repræsentant. Hvis han ikke modtager befalinger direkte fra Gud, kan han ikke være en ægte *guru.* En *guru* kan ikke selv finde på noget som helst. Han præsenterer blot det, som Gud udtaler i *sastraerne.* Når Gud kommer som en inkarnation, refererer Han også til skrifterne, ligesom Krishna referede til *Brahma-sutra* i *Bhagavad-gita*. Selv om Krishna er Gud, og Hans ord er endelige, respekterer Han stadigvæk *Brahma-sutra,* for i den bog redegøres der logisk og filosofisk for åndelig viden. Det er ikke sådan, at vi blot skal acceptere alle og enhvers kundgørelser om Gud. Udtalelser skal bekræftes af standardskrifterne.

Hayagriva: Kierkegaard nævner, at vi bør "opgive alting som en handling af tilbedelse, der gives til Gud, og ikke sådan, fordi Han behøver at bruge os som et redskab; men at opgive alting som den mest betydningsløse overflødighed og overflodsgenstand – det betyder tilbedelse."

Srila Prabhupada: Ja, tilbedelse begynder med, at man opgiver alle ydre motiver. Vores eneste opgave et at elske Gud, og et førsteklasses religiøst system lærer sine tilhængere at elske Gud uden noget ydre motiv. En sådan tilbedelse kan ikke bremses af materielle hensyn. Vi kan elske Gud i enhver situation, og Gud vil hjælpe.

Syamasundara: Kierkegaard beklagede opløsningen af kristendommen som en virkningsfuld form for tilbedelse. Han anså den moderne kristenhed for at være en slags sygdom, en forvanskning af Kristi oprindelige budskab.

Srila Prabhupada: Kristendom er kristendom, og man kan ikke kalde den moderne eller gammel, ligesom man heller ikke kan sige, at Gud er moderne eller gammel. Vi siger, at enten er en person kristen, eller også er han det ikke. Enten følger han Kristi befalinger, eller også gør han det ikke. Hvis man ikke følger sin religions læresætninger, hvordan kan man da hævde at tilhøre den religion? Dette gælder for alle religioner. For eksempel er der mange såkaldte hinduer, der ikke tror på noget som helst og alligevel regner sig for hinduer og *brahmanaer.* Dette er en hån.

Syamasundara: Kierkegaard så kristen fortvivlelse som en "sygdom til døden". Ønsket om at dø er resultatet af fortvivlelse.

Srila Prabhupada: Folk forsøger at undgå resultaterne af deres syndige aktiviteter ved at slå sig selv ihjel, men dette er ikke muligt. Selvmord er blot en en anden form for synd. Derfor bliver de, der begår selvmord, til spøgelser.

Syamasundara: Kierkegaard troede på, at et menneske bør leve, som om det kunne dø, hvad øjeblik det skulle være. Det bør handle, som om hver eneste handling var dets sidste.

Srila Prabhupada: Dette kræver øvelse, og derfor anbefaler vi recitationen af Hare Krishna uden ophør. Selvfølgelig kan døden komme, hvad øjeblik det skal være, og hvis vi siger Hare Krishna, bliver den død en lykkelig død.

Syamasundara: Ifølge katolicismen kan en præst på dødstidspunktet give én forladelse for éns synder.

Srila Prabhupada: Forudsat, at man har bevidstheden til at forstå præstens ord.

Syamasundara: Selv om man har begået mange synder igennem sit liv, kan man få forladelse for sine synder på dødslejet.

Srila Prabhupada: Det er bestemt muligt, for en præst kan minde én om Gud ved tidspunktet for døden. Éns tanker på dødstidspunktet er meget vigtige. Der er mange eksempler såsom Ajamila og Bharata Maharaja. Derfor beder Kong Kulasekhara: "Lad mig dø omgående, mens jeg tænker på Krishna." Men selvfølgelig er det ikke muligt at tænke på Krishna i dødsøjeblikket, medmindre vi har øvet os i det, for på det tidspunkt er der mange kropslige forstyrrelser. Derfor er det nødvendigt med askese fra begyndelsen af.

Hayagriva: Kierkegaard skriver: "Det sande forhold i bøn er ikke, når Gud hører det, der bliver bedt om, men når den person, der beder, fortsætter med at bede, indtil han hører, hvad Gud ønsker."

Srila Prabhupada: Ja, det er rigtigt fint. Igennem bøn bliver man kvalificeret til at forstå Gud, tale med Gud og modtage Hans vejledning.

tesam satata-yuktanam
bhajatam priti-purvakam
dadami buddhi-yogam tam
yena mam upayanti te

"Til dem, der konstant hengiver sig til at tjene Mig med kærlighed, giver Jeg den forståelse, gennem hvilken de kan komme til Mig." (*Bg*. 10.10) Vores endelige mål er at opgive denne materielle verden og vende tilbage til Gud. Bøn er blot én form for tjeneste. Der er ni grundlæggende processer, vi kan følge, når vi gør hengiven tjeneste:

sravanam kirtanam visnoh
smaranam pada-sevanam
arcanam vandanam dasyam
sakhyam atma-nivedanam

"At høre og tale om Herren Visnus hellige navn, form, kvaliteter, tilbehør og lege, at huske på dem, at tjene Herrens lotusfødder, at ofre Herren respektfuld tilbedelse med seksten slags tilbehør, at frembære bønner til Herren, at blive Hans tjener, at anse Herren for sin bedste ven og at overgive alting til Ham – disse ni processer accepteres som ren hengiven tjeneste." (*Bhag*. 7.5.23)

Bøn er *vandanam*. Hvis vi accepterer alle ni processer eller blot én af dem, kan vi gøre fremskridt i åndeligt liv. Kristne og muhamedanere frembærer bønner, og hinduer gør tjeneste i templet. Deiteterne udsmykkes, templet gøres rent, og der bliver ofret mad. Dette kaldes *arcanam*, og gennem denne proces kan vi engagere os i hengiven tjeneste. Gud er indeni [os], og når Han ser, at vi er oprigtige i Hans tjeneste, overtager Han ledelsen og giver os vejledning, hvorigennem vi hurtigt kan komme til Ham. Gud er fuldstændig i Sig Selv. Han længes ikke efter vores tjeneste, men hvis vi giver Ham tjeneste, bliver vi rensede. Når vi er rensede, kan vi tale med Gud og se Ham. Vi kan personligt modtage Hans instruktioner, ligesom Arjuna gjorde det.

Syamasundara: For Kierkegaard afsløres tro i selvets forhold til sit eget selv igennem sin villighed til at være sit ægte selv og stå gennemsigtig foran Gud i sin fuldstændige integritet.

Srila Prabhupada: For *mayavadierne* vil selverkendelse sige at blive ét med det Højeste Selv, men en sådan sammensmeltning er ikke mulig. At stå gennemsigtig foran Gud vil sige at engagere sig i Guds tjeneste. For at engagere sig i Guds tjeneste må man forstå, at man er en uadskillelig del af den Højeste. En del af kroppen engagerer sig i tjenesten til hele kroppen. Så snart man engagerer sig i Guds tjeneste, er man selvrealiseret. Det er *mukti,* befrielse. *Karmierne, jnanierne* og *yogierne* forsøger at erkende selvet, men fordi de ikke er engageret i at gøre tjeneste til det Højeste Selv, er de ikke befriede. Vi spreder derfor denne Krishnabevidstheds-bevægelse med henblik på alles endelige selvrealisering. (Fortsættes i næste nummer)

BHAKTISIDDHANTA SARASVATI SVARER, 2

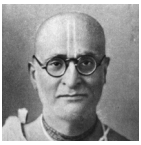

Den bengalske bog 'Srila Prabhupader Upadesamrta' er en samling af Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati Thakuras svar på mange almindelige spørgsmål fra 1920'erne og 30'erne. Den første del af denne bog bragtes i Nyt fra Hare Krishna i sidste nummer.

SPØRGSMÅL: Hvorfor er der så megen lidelse i verden?

Srila Bhaktisiddhanta: Den Højeste Herre siger: "Jeg har arrangeret for så megen lidelse og smerte, så mange problemer og farer, ikke for at du skal lide, men for at lære dig, at al lidelse er unødvendig, så du vil søge efter den lykke, der i al evighed er værd at ønske, den glæde, der i al evighed er indtagende og medrivende."

SPØRGSMÅL: Hvorfor er ligegyldig tale og sladder, gramya-katha, ugunstigt for hengivenhed og skadeligt for os?

Srila Bhaktisiddhanta: Sriman Mahaprabhu har sagt: "Lyt ikke til *gramya-katha* og gå ikke klædt i smart tøj." Han sagde disse ord til dem, der er meget knyttet til hengiven tjeneste. Hvis man spiser overdådig mad, skader det kun én selv, men skaber ikke problemer for andre. Det forstyrrer ikke nogen andens hengivne liv. Men det er meget mere skadeligt at gå i smart tøj. Folk klæder sig i smart tøj udelukkende for andres skyld. Det eneste formål med at gå i smart tøj er at bortlede andres øjne og tanker fra hengiven tjeneste til den Højeste Herre. Det er heller ikke godt at give tungen frit løb. "Hvis man løber her og der for at tilfredsstille sin tunge, opnår sådan en hengiven af tungen ikke Krishna." Det sagde Mahaprabhu også. Hvis man hører *gramya-katha*, skader man sig selv mere end ved at spise overdådig mad. Srila Raghunatha Dasa Gosvami bemærkede, at det at høre eller tale skadelige ting (usandhed, sladder og ting, der er ubehagelige eller ligegyldige) er det samme som at omgås med en prostitueret. En sådan tale distraherer sindet og forurener bevidstheden og skaber dermed en stor hindring for hengivenhed. De, der er knyttet til en sådan tale, er automatisk utiltrukket af *hari-katha*.

Hvis fem almindelige mennesker kommer sammen, diskuterer de uundgåeligt ligegyldige ting. Derfor taler hengivne konstant om den Højeste Herre. Hvor der er *hari-katha*, er der ingen sladder eller snak om ligegyldigheder.

SPØRGSMÅL: Hvordan opnår man lykke?

Srila Bhaktisiddhanta: Når en hengiven er fast forankret ved sin *gurudevas* lotusfødder, får han *gurudevas* selskab igennem sin tjeneste. Da slipper han fri af frygt og sorg og bliver virkelig lykkelig. Hvis man altid engagerer sig i *gurudevas* tjeneste med krop, sind og sjæl, opnår man hurtigt *gurudevas* nåde. Når *gurudeva* er tilfreds, vokser ens tilbøjelighed til at tjene *gurudeva* for hver dag, der går. Dette bringer den højeste gavn og er det eneste, der er værd at ønske.

SPØRGSMÅL: Hvad er hengivenhed?

Srila Bhaktisiddhanta: Hengivenhed vil sige at stræbe efter den Højeste Herres lykke. Når man har hengivenhed, er det eneste, der betyder noget, Krishnas lykke. En hengiven søger aldrig sin egen lykke. Dette er sjælens naturlige tilbøjelighed. Når det levende væsen finder sin virkelige identitet, ser han, at hans evige, spontane tilbøjelighed er at søge Krishnas lykke. I sin virkelige identitet har han ingen anden funktion. Lavere verdslige tilskyndelser er ikke sjælens kendetegn eller egenskab. De er ikke egenskaber ved den virkelige person, men ved den forvrængede

person. Det er grunden til, at disse tilskyndelser ændrer sig hele tiden. De er midlertidige. Kun hengivenhed giver lindring fra frygt, illusion og sorg, der alle udspringer fra sekundære interesser, nemlig andre ting end Krishna. Hengivenhed har kun én rod, ét formål, ét tilflugtssted og ét bestemmelsessted. Hengivenhed betyder tilknytning ene og alene til Herren – udelt opmærksomhed på Krishna.

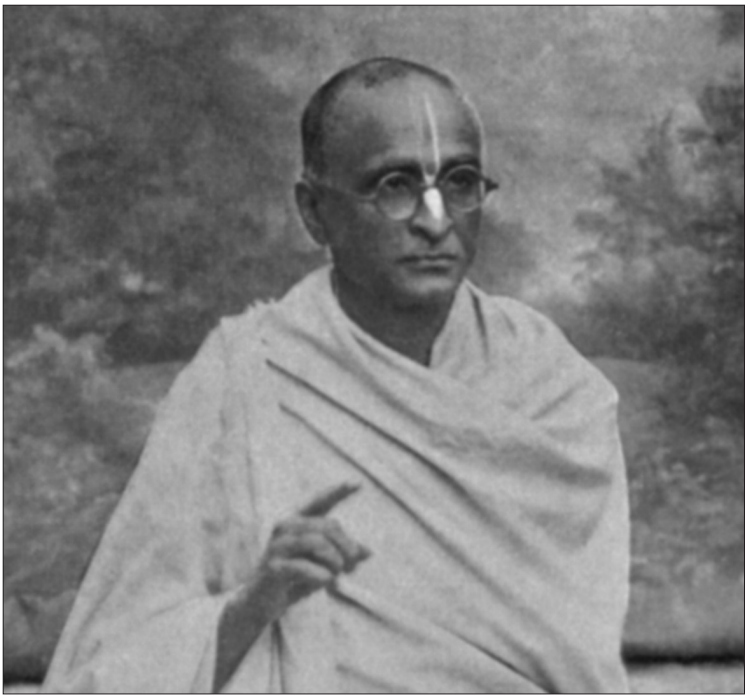

SPØRGSMÅL: Blander Gud Sig i det levende væsens frihed?

Srila Bhaktisiddhanta: Det levende væsen er en lille partikel af den Højeste Herres ubegrænsede bevidsthed. Ligesom havets egenskaber er til stede i en lille dråbe havvand, er den Højeste Herres egenskaber til stede i det levende væsen. Da den Højeste Herre er fri, har det levende væsen også frihed, men ikke fuldstændig frihed. Det levende væsen bliver ikke skabt. Det er evigt. Det er ikke en del af materien. Det er en del af bevidsthed. Det levende væsens frihed bliver ikke givet af nogen som sådan. Frihed er en iboende del af sjælen, og selv om et misbrug medfører lidelse, blander Gud Sig ikke i nogens frihed. Gud er ikke en bevidsthedsdræber – Han er et hav af barmhjertighed. Det er derfor, Han udstyrer os med samvittighed. En person, der tilbeder Herren i overensstemmelse med de anvisninger, Han giver gennem skrifterne, bruger sin frihed korrekt og opnår derved en uhørt fordel.

SPØRGSMÅL: Hvad er maya (den illusoriske energi)?

Srila Bhaktisiddhanta: *Miyate anaya iti maya.* Det, som kan måles, er *maya. Ma* + *ya* = *maya*. Det, som er midlertidigt og kan udslettes, er *maya.* Det, som ikke er centreret omkring Bhagavan, er *maya. Bhagavan* styrer *maya.* Han kan ikke måles. Ifølge kristendommen er Gud ét væsen, og Satan er et andet væsen. Men den *maya*, som beskrives i *Srimad-Bhagavatam,* er noget andet. Ifølge *Bhagavata*-skolen er *maya* en del af den Højeste Herre. Hun er Krishnas fordømmende del. Hun eksisterer for at afrette de levende væsener, der ikke bryder sig om Krishna, ved at straffe dem.

SPØRGSMÅL: Hvordan bør vi leve i denne materielle verden?

Srila Bhaktisiddhanta: Hvis et menneske bliver bundet til en pæl og banket, er det tvunget til at lide, men det er ikke dets virkelige ønske. På den måde er vi nødt til at leve i denne verden i en utilknyttet ånd, for ellers vil lidelse og katastrofe være uundgåelige.

SPØRGSMÅL: Hvem bliver befriet fra denne materielle verden?

Srila Bhaktisiddhanta: Hvis man giver et hundrede procent, vil Herren helt sikkert give befrielse. Hvis omgang med og tjeneste til de hengivne og *guru* ikke bliver en integreret del af vores liv, vil ønsket om at give et hundrede procent ikke opstå inden i os. På den anden side set er det ikke muligt at opnå Herren, som er fuldstændig, medmindre man fuldstændigt dedikerer sig. Gud er fuldstændig og perfekt. Han ønsker det, som er fuldstændigt og perfekt – fuldstændig kærlighed, fuldstændig hengivelse. Den fuldstændige kan kun opnås ved at give fuldstændigt. Man får, hvad man giver.

SPØRGSMÅL: Hvem afslører Gud sig ikke for?

Srila Bhaktisiddhanta: Gud er ubegrænset bevidsthed, og det levende væsen er en ganske lille bevidsthed. Hvis man reserverer en del af sin bevidsthed til andre ting, mens man tænker: "Jeg vil ikke give alting til Gud", vil den ubegrænsede bevidsthed ikke afsløre Sig Selv.

SPØRGSMÅL: Hvis jeg tjener Krishna, sådan som jeg ønsker at tjene Ham, er det så hengivenhed?

Srila Bhaktisiddhanta: Nej. At tjene Krishna i forhold til *Hans* ønsker, det er hengivenhed. Det, vi ønsker, er en afspejling af vores materielle ønsker – ikke hengivenhed. Det er derfor, vi ikke kan være nydere eller forsagere. Vi er nødt til at blive hengivne, opgive vores uafhængighed, søge beskyttelse hos Ham og virkelig forsøge at glæde Ham.

SPØRGSMÅL: Hvorfor gør vi ingen fremskridt i vores bhajana?

Srila Bhaktisiddhanta: Vi er travlt optaget af den ydre verden. Tanker omkring den materielle verden dominerer os. Det er nødvendigt at kigge indad i stedet for udad efter ting, som tilfredsstiller sanserne. Er det ikke meningen, vi skal være ekstremt ivrige efter at tjene Herren, som bor i vores hjerte? Men det er ikke det, vi gør, så hvordan skulle vi kunne gøre fremskridt i vores *bhajana*? Er det muligt at gøre noget som helst fremskridt i vores *bhajana,* hvis vi er ivrige efter at forøge vores komfort eller forbedre vores families komfort? Hvordan kan vi være entusiastiske og ivrige efter at tjene vores evige venner – Krishna og *guru* – når vi har travlt med at glæde de tyve, som vi kalder vores venner og familie? Det er ikke muligt at rejse østover, når vi vandrer mod vest. Jeg fortæller så mange ting, men folks illusion om, at de, som er virkelig langt væk fra dem, er deres nærmeste, går stadig ikke væk. Det er deres skæbne at have det elendigt. Hvad kan jeg gøre?

SPØRGSMÅL: Hvad er pritis [kærlighedens eller hengivenhedens] dharma [egenskab eller karakteristika]?

Srila Bhaktisiddhanta: *Pritis* eller *apritis* [kærlighedens fraværs] karakteristika er aldrig de samme. Sjælens egenskab er egenskaben *priti*, og sindets egenskab er egenskaben *apriti.* Der er ingen modsætning mellem *premaens* [kærlighedens] *dharma, bhaktiens* [hengivenhedens] *dharma,* den *dharma*, der beskrives i *Srimad-Bhagavatam,* og *sevaens* [tjenestens] *dharma.* Der er fuldstændig harmoni imellem disse. Det er kun, når vi afstår fra at praktisere kærlig hengivenhed, at vi ser hinanden som ting, der kan udnyttes.

SPØRGSMÅL: Hvordan ser en hengiven denne verden?

Srila Bhaktisiddhanta: En *mahabhagavata* ser hele verden som den Højeste Herres nåde. Nåde er noget, der skal tilbedes. Vi kan ikke være herre over denne nåde, ej heller kan vi styre den. Hvis vi anser denne verden som noget, vi skal nyde, i stedet for at se den som noget, Krishna skal nyde, eller som en manifestation af Krishnas nåde, er vi nødt til at blive straffet for det. Vi tvinges til at møde en vis portion lidelse.

VAR ALEXANDER SAMTIDIG MED CANAKYA?

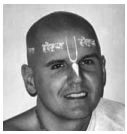

af Syamasundara Dasa

I historiebøgerne er det almindeligt accepteret, at Alexander den Store invaderede Indien i 326 f.Kr., hvor hans fremmarch blev standset af Candragupta Maurya, der blev vejledt af den store Canakya Pandita. På basis af dette møde mellem europæisk og indisk kultur har man sluttet sig frem til årstallene for mange andre historiske skikkelser, f.eks. at Buddha levede omkring 500 f.Kr.

Det følgende er fra en korrespondence, hvor Syamasundara Dasa argumenterer for, at det bygger på en misforståelse, at Canakya og Alexander var samtidige. Ifølge Syamasundara tyder meget på, at Canakya levede længe før Alexander, sådan som det også står i Puranaerne inklusive Srimad-Bhagavatam.

Beskrivelsen af Canakya som samtidig med Alexander den Store er en almindelig misforståelse, som først blev udbredt af englænderne, men ikke underbygges af *sastra.* Canakya levede omkring 1600 f.Kr., ikke 400 f.Kr.

James Ussher, den anglikanske biskop i Armagh, konkluderede på basis af Biblen, at skabelsens første dag startede ved nattens begyndelse til søndag den 23. oktober 4004 f.Kr. Dette blev generelt accepteret som sandt blandt de fleste kristne i Europa før Darwin. Dette gjaldt også Sir William Jones, der var medlem af Calcuttas højesteret og grundlæggeren af det Asiatiske Selskab, og som boede i Indien fra 1783 til sin død i 1794. Han studerede forskellige *sastraer* og sanskrittekster med bengalske *panditaer* i Calcutta. Jones er berømt for at have opdaget ligheden mellem sanskrit, latin, græsk og persisk. Man kan godt kalde ham faderen til både indologi og lingvistik.

I sin læsning af *Puranaerne* fandt Jones det svært at få den puraniske tidsregning, der strakte sig over 311 billioner år, til at passe med Biblen, der hævdede, at verden var blevet skabt for 5.794 år siden. Han forsøgte derfor at tilpasse den indiske historie med Noah og Moses. For at gøre dette måtte han finde et "skæringspunkt" i den indiske historie, hvor Europas oldtidshistorie krydsede Indiens. Et sådant punkt var 326 f.Kr., da Alexander den Store invaderede Indien. Romerske og græske oldtidsforfattere som Diodorus fra Sicilien, Curtius Rufus, Arrian fra Nikomedia og Plutarch fra Chaeronea skrev om Alexanders liv og nævnte navne på forskellige indiske konger, der var samtidige med Alexander. Disse navne var ikke på sanskrit, men på græsk, såsom Xandrames, Sandracottus, Taxiles osv.

Jones forsøgte at finde navne på indiske konger, der svarede til de græske navne, og sluttede, at Candragupta var ét af dem [Sandracottus]. Det eneste problem var, at der var to Candragupta'er, der begge grundlagde dynastier – Candragupta Maurya og Candragupta fra det kejserlige Gupta-dynasti – og der var 1200 år imellem dem. Da det passede bedst med hans ideer om Biblens tidsangivelser, valgte Jones med vilje Candragupta Maurya som Alexanders samtidige og skar således elegant 1200 år af Indiens historie. Det var imidlertid Candragupta fra Gupta-dynastiet og ikke Candragupta Maurya, der var Alexanders samtidige.

Ifølge *Puranaerne* begyndte Kali-yuga i 3101 f.Kr. efter Maharaja Yudhisthiras styre i 36 år. Når man læser om de kongelige dynastier, der er nedtegnet i *Vayu*, *Visnu*, *Matsya* og *Bhagavata Purana*, ser man, at Brhadratha-dynastiet regerede i 1.000 år (*SB.* 9.22.46–48 og 9.22.49). Det efterfølgende Pradyota-dynasti var ved magten i 138 år (*SB*. 12.1.3-1).

Derefter var der Sisunaga-dynastiet i 362 år (360 år ifølge *Srimad-Bhagavatam*, SB 12.1.6-8) og Nanda-dynastiet i 100 år (*SB.* 12.1.10).

Dette giver 1600 år. Således regerede Nanda'erne til 1537 f.Kr. Nanda'erne blev styrtet af Canakya Pandita, der derefter indsatte Candragupta Maurya (*SB*. 12.1.11). Således regerede Candragupta Maurya omkring 1537 f.Kr. og ikke i 326 f.Kr, som Sir William Jones gerne ville tro det.

Da englænderne imidlertid stod for uddannelsessystemet, fik de deres forvrængede historie om Indien indskrevet i alle verdens historiebøger. Siden Sir Jones' tid for 225 år siden er der ydermere lagt lag på lag af historieforskning oven på denne fejl, hvilket er det, vi alle har lært. Englænderne fordrejede ikke kun historien i forhold til Candragupta Maurya. F.eks. kan Buddha ikke være fra det 6. århundrede f.Kr., men må have levet helt tilbage til 1800 f.Kr. Hvorfor? Fordi Asokavardhana, Candragupta Mauryas barnebarn, blev buddhist og gjorde Indien buddhistisk. Buddha levede omkring tre århundreder før ham. Derfor 1800 f.Kr.

Tværkulturelle ligheder

Andre civilisationer talte også om lange historiske perioder. Berossus (280 f.Kr.) skriver i sin *Bablyoniaca* om umådelige epoker, der gik forud fra den babylonske civilisation og giver specielt tallet 432.000 år som vigtigt i deres historie (samme længde som Kali-yuga). I modsætning til den gængse græske opfattelse af den tidlige hellinistiske periode hævdede Berossus, at civilisation ikke var et produkt af menneskelig aktivitet igennem tiden, men blev givet af guderne i sin helhed på et tidligt tidspunkt. I de gengivne brudstykker af hans bøger fortæller han, hvordan mennesker ingen civilisation havde og opførte sig som dyr. Så kom en gud, hvis navn blev oversat til græsk som Oannes, og som havde en krop som en fisk, men med menneskelige lemmer, op på landjorden og gav alle former for nyttig viden, verdslig såvel som åndelig. Dette skete 432.000 år før Syndfloden. Ifølge visse fragmenter fra Berossus fandt Syndfloden sted 33.000–36.000 år før Alexander den Store. Fortællingen om Oannes minder forbavsende om Matsya-avatara, sådan som den står i *Srimad-Bhagavatam* (8.24), hvor Herrens fiskeinkarnation redder den vediske kundskab og derefter igen udbreder den.

Ifølge Porfyr (ca. 300) sendte Callisthenes, Alexander den Stores ledsager i de persiske krige, babylonske optegnelser over sol- og måneformørkelser, der dækkede en periode på 31.000 år, til sin onkel, Aristoteles. Lamblichus (ca. 245-345) hævdede på autoritet af den græske astronom Hipparchus, at assyrerne havde gjort observationer i 270.000 år og bevaret optegnelser over tilbagekomsten af alle syv planeter til samme position. "Epigenes fra Det Byzantinske Rige hævdede, at babylonerne havde tavler med 730.000 års observationer … Simplicius … udtalte, at kaldæiske observationer havde strakt sig over mere end 1.440.000 år."

Egypterne havde som bemærket af Manetho (ca. 300 f.Kr.) også urgamle historiske beretninger, der gik titusinder af år tilbage før den hellinistiske periode, hvor han skrev. Ifølge Eusebius (ca. 300) angiver Manetho seks dynastier af konger, der herskede i 24.925 år før Syndfloden. Og romeren Simplicius nævnte, at egypterne havde optegnelser, der gik 630.000 år tilbage i tiden.

De kristnes ødelæggelse af Oldtidens historiske traditioner

Det er tydeligt, at folk i den klassiske oldtid ikke veg tilbage, når det kom til lange tidsrum, med undtagelse af jøderne og i særdeleshed de kristne. Disse umådelige tidscykluser blev alle mytologiserede, latterliggjort og til sidst reduceret til at passe til den bibelske tidsregning. Vi ser af brudstykkerne fra Manetho, at den første kendte kristne lærde, der ændrede de egyptiske historiske tidsregninger til ukendelighed, var Eusebius. Denne kristne lærde, historiker og ven af Kejser Konstantin havde

ingen samvittighedskvaler i sit forsøg på at rette Egyptens historie ind efter Biblen. Han ændrede alt, som det passede ham. I sin introduktion [til sin Krønikebog] fortæller Eusebius, at et af hans mål var at "korrigere praleriet fra opblæste historikere". Hans problem var, at Biblen fortalte meget lidt om historien forud for ca. 1.500 f.Kr. Alting var meget dunkelt, og så var der Jehovas skabelse på syv dage. Derfor mente man, at Jorden var nyligt skabt og næppe mere end 4.000 år gammel. Ifølge den jødiske kalender skete skabelsen i 3.761 f.Kr. Dette gav ingen plads til egyptiske dynastier på 24.925 år. Som en løsning ændrede Eusebius alle årene til måneder og var således i stand til elegant at komprimere det uordentlige tal på 24.925 år med en faktor på tolv til 2.206 solår, så de passede med hans bibelske ideer om historien.

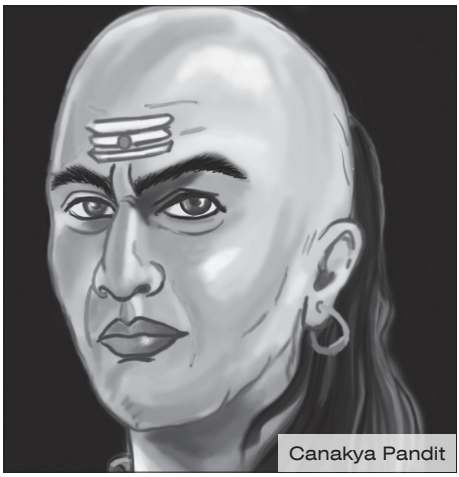
Canakya Pandit

Imidlertid tyder nyere forskning af egyptologen John Anthony West og geologen Robert M. Schoch stærkt på, at Manetho havde ret, og Eusebius tog fejl. Wests undersøgelser tyder på en egyptisk civilisation, der er meget ældre end nogen tidligere har troet mulig. I 1991 omdaterede West og Schoch Sphinxen til ca. 10.000 f.Kr. Deres arbejde blev præsenteret i en prisbelønnet dokumentarfilm.

Berossus led en tilsvarende skæbne:

"Denne synkronisering var imidlertid udelukkende en frembringelse af Panodorus' kreative beregninger. For at bringe de babylonske og egyptiske kronologier fra før Syndfloden inden for rammerne af bibelsk tid søgte han tilflugt i princippet om, at tidsenhederne engang var blevet sammenblandet. I disse oprindelige tider før Syndfloden kunne et år betyde en dag eller en måned eller en årstid … I tilfældet med Berossus var det helt ligetil. Den enorme babylonske tidsperiode på en *sar* var ifølge Panodorus ikke 3.600 år, men kun 3.600 dage, så de 120 *sar* med de ti konger før Syndfloden var ifølge Panodorus 432.000 dage, ikke år. Når man med andre ord omregnede disse dage til "virkelige" år, fik man 1.183 år og 6,833 måneder. Den babylonske historieoptegnelse begyndte derfor i år 1059 efter Skabelsen, et årstal, der passede sammen med Biblens kronologi før Syndfloden og tillod endvidere, at den babylonske kronologi blev underordnet den bibelske."

Således er flere verdenscivilisationers oldtidshistorie blevet lagt på den kristne huggeblok og tvunget ind i deres prokrustesseng. Ingen har lidt mere under dette end den vediske kultur. Det er ikke sådan, at vi automatisk tror på alting, som en oldtidskultur fortæller om sig selv, men vi afviser det heller ikke på forhånd. Men i forlængelse af deres kristne påvirkning har hele bestræbelsen hos moderne sekulære historikere været at forkaste alting, der ikke passer ind i deres livssyn om en lineær historie, som mytologi og vild fantasi.

Vi har næppe ydet fuld retfærdighed til emnet, men har i det mindste skitseret den slags argumenter, der kan gøres. Alting tyder stærkt på, at Indiens engelske erobrere, der fra Sir William Jones af alle var svorne kristne, har fuldstændigt fordrejet Indiens historie, så den nu praktisk ingen lighed har med virkeligheden. Ikke desto er det det, der bliver undervist i alle skoler i Indien og resten af verden.

Artiklen med fodnoter og henvisninger kan læses i sin helhed på: https://shyamasundaradasa.com/jyotish/resources/articles/non-jyotish_articles/alexander_candragupta_puranas.html.

BHAGAVAD-GITA SOM DEN ER
Kapitel 17 - De tre former for tro

af Dandaniti Devi Dasi

Efter en længere pause fortsætter vi nu den Bhagavad-gita-gennemgang, der startede i januar 2014 og løb til og med januar 2016. Vi er kommet til kapitel 17, hvis emne er tro og dens betydning for udfaldet af ens aktiviteter. Efter at have læst teksten igennem kan man selv gennemgå kapitlet og svare på de efterfølgende spørgsmål. De tidligere afsnit af serien findes på hjemmesiden www.harekrishna.dk, hvor man også kan bestille Bhagavad-gita Som Den Er.

Sammenhæng med tidligere kapitler

De tre kapitler før kapitel 17 har alle fokus på den materielle naturs tre kvaliteter. Kapitel 14 forklarer kvaliteterne godhed, lidenskab og uvidenhed, og hvordan de binder den betingede sjæl til denne verden. Kapitel 15 indeholder en berømt analogi om et banyantræ, der illustrerer, at denne verden er et forvrænget spejlbillede af den åndelige verden, og at de betingede sjæle befinder sig på højere og lavere grene på den materielle verdens banyantræ alt efter hvilke af naturens kvaliteter, de styres af. I kapitel 16 beskriver Krishna forskellen mellem personer med henholdsvis guddommelige og dæmoniske egenskaber. I syttende kapitel vil emnerne tro, føde, ofringer, askese og velgørenhed blive diskuteret.

Arjunas spørgsmål

De guddommelige personer (*devaerne*) defineres som dem, der har tro på og følger skrifternes anvisninger, mens dæmonerne (*asuraerne*) er dem, der handler efter deres egne luner og forkaster Gud og de hellige skrifter. Dette har vakt en tvivl i Arjunas sind: Hvad med dem, der følger et eller andet "religiøst" system, der ikke omtales i skrifterne, og opfinder deres egen måde at tilbede Gud, halvguder eller mennesker på? De har tilsyneladende tro, men befinder de sig i godhed, lidenskab eller uvidenhed, og hvad er deres videre skæbne?

Troen sidder i hjertet

Prabhupada indleder kapitlet med at referere til *Bg*. 4.39, hvor der står, at tro kombineret med viden og beherskelse af sanserne giver opnåelse af den højeste fred (Krishna-bevidsthed). Det næste vers informerer imidlertid om, at for den, der tvivler på Gud eller skrifterne, er der ingen lykke i hverken dette liv eller det næste (*Bg*. 4.40).

Sanskritordet for tro er *sraddha*, "det, man giver sit hjerte til". Der står skrevet, *adau sraddha* – i begyndelsen er der tro. For at påbegynde den hengivne tjenestes proces må man have en grundlæggende tro på, at der er noget godt i den.

"Alle har en bestemt form for tro, uanset hvem man er. Men ens tro betragtes som god, lidenskabelig eller uvidende i forhold til den natur, man har erhvervet sig. Således omgås man alt efter sin bestemte slags tro med bestemte mennesker." (*Bg*. 17.3, forklaring)

Folk spørger ofte, hvorfor der er så mange forskellige religioner. Svaret er her: "Det må forstås, at hvis ens hjerte er i godhedens kvalitet, er ens tro også i godhedens kvalitet. Hvis ens hjerte er i lidenskabens kvalitet, er ens tro i lidenskabens kvalitet. Og hvis ens hjerte er i mørkets kvalitet, i illusion, vil ens tro være tilsvarende forurenet. Det virkelige princip for religiøs tro er funderet i den rene godheds kvalitet, men fordi hjertet er urent, finder vi forskellige slags religiøse mennesker. I overenstemmelse med forskellige former for tro findes der således forskellige slags tilbedelse." (*Bg*. 17.3, forklaring)

Forskellige slags tilbedere

Først er der de personer, der ikke er direkte dæmoniske, men som af en eller anden grund ikke er i stand til at følge Vedaernes anvisninger (vers 2-3). Måske kender de Vedaernes påbud, men på grund af dovenskab, misforståelse eller

tilknytning (vaneopførsel) følger de dem ikke. Eller de følger dem blot som et spørgsmål om tradition uden nogen dybere forståelse af formålet med ritualerne og uden tro på Gud og skrifterne. De vil ikke opnå det højeste mål, men der er en chance for, at de gradvist vil ønske at vide mere.

Så er der de personer, der er direkte imod Vedaernes påbud (vers 5-6). Deres mentalitet og skæbne blev beskrevet i kapitel 16. De er hastigt på vej mod bunden af banyantræet (de lavere livsarter), men de kan ændre deres kurs, hvis de er så heldige at komme i kontakt med hellige personer:

"Men denne natur kan forandres, hvis man omgås med en ægte åndelig mester og efterlever hans og skrifternes regler. Gradvist kan man ændre sin situation fra uvidenhed til godhed eller fra lidenskab til godhed ... Man må nøje gennemtænke alt med sin intelligens i samråd med en ægte åndelig mester." (*Bg*. 17.2, forklaring)

Vers 4 beskriver tilbedelse i naturens kvaliteter: "Mennesker i godhedens kvalitet tilbeder halvguderne, de, der er i lidenskabens kvalitet, tilbeder dæmoner, og folk i uvidenhedens kvalitet tilbeder spøgelser og ånder." (*Bg*. 17.4)

Over dem findes den transcendentale tilbeder, der beskrives med et citat fra *Srimad-Bhagavatam* (4.3.23): "Når et menneske befinder sig i ren godhed, tilbeder det Vasudeva." (*Bg*. 17.4, forklaring)

I niende kapitel blev destinationen for forskellige tilbedere forklaret: "De, der tilbeder halvguderne, vil blive født blandt halvguderne. De, der tilbeder forfædrene, kommer til forfædrene. De, der dyrker spøgelser og ånder, vil blive født blandt sådanne væsener, og de, der tilbeder Mig, vil komme til at leve sammen med Mig." (Bg. 9.25)

Mad i naturens kvaliteter

Man kan bedømme en persons position i naturens kvaliteter ved at se hvilken slags føde, han eller hun foretrækker. I vers 8-10 beskriver Sri Krishna føde i naturens tre kvaliteter. Mad i godhedens kvalitet forlænger levetiden, renser sindet og styrker helbredet. Den giver glæde, tilfredshed og velbehag helt ind i hjertet, når den indtages. Den betegnes som saftig, fed, sund og nærende. Prabhupada understreger, at fedtet kommer ikke fra slagtede dyr, men fra mælk, ost og smør. Følgende 6 fødeemner tilhører godhedens kvalitet: mælkeprodukter, sukker, ris, hvede, frugt og grøntsager.

Mad i lidenskabens kvalitet kendetegnes ved at være for salt, bitter, sur, stærk, tør eller brændende. Mens den indtages, skaber den lidelse (f.eks. fordi den brænder på tungen, får én til at svede, er for salt osv.). Typisk giver den ikke tilfredshed, uanset hvor meget man spiser af den. Bagefter føler man sig måske tørstig eller rastløs. På sigt skaber den sygdom.

Mad i uvidenhedenhedens kvalitet kendetegnes først og fremmest ved ikke at være frisk. Den beskrives som uden smag, rådden og ildelugtende. "Enhver mad, der er tilberedt mere end tre timer, før den spises (bortset fra *prasada* eller mad, der er ofret til Herren), anses for at være i mørkets kvalitet ... den forøger risikoen for infektion og sygdom." Typiske eksempler er kød og alkohol, der er forbundet med stor lidelse både før, under og efter indtagelse.

Konklusionen er: "Den bedste mad er resterne af det, der er blevet ofret til Guddommens Højeste Personlighed. Herren erklærer i *Bhagavad-gita* (9.26), at Han tager imod retter af grøntsager, mel og mælk, når de ofres med hengivenhed ... For at gøre maden antiseptisk, spiselig og velsmagende for alle bør man derfor først ofre den til Guddommens Højeste Personlighed." (*Bg*. 17.10, forklaring)

Bg. 9.26 og 3.13 siger mere om ofring af mad til Krishna.

Ofringer

I vers 11-13 beskrives ofringer (*yajna*). Prabhupada indleder med sætningen: "Den normale tendens er at bringe ofre med en eller anden bagtanke, men her står der, at offerhandlinger bør ske uden et sådant ønske."

Ofringer i godhedens kvalitet kendetegnes ved tre overordnede kvaliteter: 1) udføres ifølge skrifternes anvisninger, 2) af pligt og 3) uden ønsker om gengæld.

"Hvis vi ser på de ritualer, der foregår i templer eller kirker, udføres de almindeligvis for at opnå

materielle fordele, men det er ikke godhedens kvalitet. Man bør besøge templet eller kirken, fordi det er ens pligt, og tilbyde sin respekt til Guddommens Højeste Personlighed og ofre blomster og mad uden noget ønske om materiel vinding ... Man bør udelukkende besøge templet for at vise Deiteten sin respekt. Det vil situere én i godhedens kvalitet." (*Bg*. 17.11, forklaring)

Ofre i lidenskabens kvalitet udføres med to bagvedliggende motiver: 1) for at opnå materiel fremgang og 2) af stolthed.

Ofring i uvidenhedens kvalitetet mangler fem ingredienser: 1) sker uden hensyn til skrifternes anvisninger, 2) uden uddeling af *prasada* (åndeliggjort mad), 3) uden sang af vediske hymner, 4) uden godtgørelse til præsterne og 5) uden tro. (*Bg*. 17.13)

Indirekte får vi opskriften på "det gode yajna". :)

Kroppen, sindets og talens askese

Vers 14-16 beskriver opførsel i godhedens kvalitet, og hvordan krop, sind og ord engageres i Krishnas tjeneste. Askese betyder frivilligt at gøre noget, der kan synes besværligt, for at opnå et højere mål, i dette tilfælde for at gøre fremskridt i Krishna-bevidsthed.

Den første askese referer til kroppen og handler om at vise respekt for overordnede. Her nævnes fire grupper af tilbedelsesværdige personer: 1) Gud og halvguderne, 2) *brahmanaerne*, 3) den åndelige mester og 4) ældre personer "såsom ens far, mor eller hvem som helst, der er velbevandret i vedisk kundskab." (*Bg*. 17.14, forklaring). Der nævnes også fire kvaliteter, man bør praktisere: 1) renlighed, 2) enkelhed, 3) cølibat og 4) ikke-vold.

Alt, hvad man siger, bør være: 1) sandt, 2) behageligt at høre på, 3) gavnligt for den, der lytter (og for den sags skyld for resten af verden), 4) ikke sårende og 5) i overensstemmelse med *sastra*.

"Når en lærer taler, kan han selvfølgelig sige sandheden for at instruere sine elever, men den samme lærer skal afholde sig fra at tale til dem, der ikke er hans elever, hvis det oprører deres sind." (*Bg*. 17.15, forklaring)

"Måden, man udtaler sig på i åndelige kredse, er at underbygge sine udtalelser ved at referere til skrifterne. Man skal omgående citere fra skrifternes autoritet for at bakke sine udtalelser op. På samme tid bør ens tale være en nydelse for ørerne." (*Bg*. 17.15, forklaring)

Sindets askese er 1) tilfredshed, 2) ligefremhed, 3) alvor, 4) selvbeherskelse og 5) renselse af ens eksistens.

Først og fremmest må sindet løsrives fra tanker om sansenydelse. Dernæst må sindet altid tænke på at gøre godt for andre. Ordet *mauna* eller "tavshed" defineres her som "tankens alvor" eller "altid at tænke på selverkendelse". Kvaliteten "enkel og ligefrem" nævnes både i forbindelse med krop og sind. Det betyder, at man skal være uden dobbeltspil, dvs. man skal være ren i sine motiver og ærlig i sin opførsel. Sidst, men ikke mindst må man studere de vediske skrifter.

"Det bedste er at rette sindet mod den vediske litteratur, der er fuld af tilfredsstillende beretninger som i *Puranaerne* og *Mahabharata*. Man kan drage nytte af kundskaben deri og på den måde blive renset." (*Bg*. 17.16, forklaring)

Bg.10.4-5 og 13.8-12 beskriver en hengivens kvaliteter.

Den trefoldige askese

Vers 17-19 beskriver askese (*tapas*) i de forskellige kvaliteter.

Askese i godhed 1) udføres udelukkende for Guds skyld, 2) af mennesker med transcendental tro og 3) uden forventning om materiel vinding.

Ordet *aphala-akanksibhih*, "uden at begære frugterne af sit arbejde", går igen i forbindelse med godhedens kvalitet. Det samme gælder for "pligt", der ofte opfattes som noget negativt ("en sur pligt"), men faktisk forbindes pligt med godhedens kvalitet. Man gør noget, fordi det bør gøres, og ikke for at få noget ud af det. Paradokset er, at når man gør noget af pligt, bringer det glæde. Hvis man derfor ikke føler tilfredshed i sine handlinger, kan man være sikker på, at man ikke befinder sig i ren godhed.

Askese i lidenskabens kvalitetet 1) praktiseres

af stolthed, 2) for at vinde respekt, ære og tilbedelse og 3) er ustabil og midlertidig.

"Nogle gange udøver lidenskabelige personer bodsøvelse og askese for at tiltrække folk og få respekt, ære og tilbedelse fra andre. Personer i lidenskabens kvalitet arrangerer, at deres tilhængere tilbeder dem, og får dem til at bade deres fødder og skænke sig rigdomme. Den slags kunstig udøvelse af askese anses for at være i lidenskabens kvalitet. Resultaterne er midlertidige. De kan fortsætte i nogen tid, men de er aldrig vedvarende." (*Bg*.17.18, forklaring)

Askese i uvidenhed karakteriseres af 1) tåbelighed, 2) selvplageri og 3) at ødelægge eller skade andre.

Dæmonen Hiranyakasipu nævnes som eksempel. Han bad til Herren Brahma om at blive udødelig, så han kunne slå halvguderne ihjel og herske over hele verden i al evighed. Prabhupada kommenterer: "At underkaste sig askese for noget, der er umuligt, er helt sikkert i uvidenhedens kvalitet." (*Bg*. 17.19, forklaring)

Velgørenhed

Velgørenhed (*dana*) beskrives i vers 20-22.

Velgørenhed i godhed 1) gives af pligt, 2) på rette tid og sted, 3) til en værdig person og 4) uden forventning om gengæld.

Prabhupada definerer "en værdig person" som "en person, der er beskæftiget med åndelige aktiviteter" eller "en kvalificeret *brahmana* eller *vaisnava*." (*Bg*. 17.20, forklaring)

Velgørenhed i lidenskab 1) gives i forventning om at få noget til gengæld, 2) med ønske om frugtstræbende resultater og 3) gives modvilligt.

Et typisk symptom på velgørenhed i lidenskab er, hvis man bagefter tænker: "Åh nej, hvorfor har jeg brugt så mange penge på denne måde?"

Velgørenhed i uvidenhed 1) gives på et urent sted, 2) på et upassende tidspunkt, 3) til uværdige personer og 4) henkastet og uden respekt.

"Uværdige personer" sigter til personer eller institutioner, der anvender pengene på ting, der går imod de vediske anbefalinger, såsom beruselse, kødspisning og andre aktiviteter, der leder folk væk fra Krishna-bevisthed.

Om tat sat

Efter at have beskrevet symptomerne på naturens kvaliteter inden for områderne tro, mad, ofring, askese og velgørenhed påpeger Krishna, at det virkelige mål er at hæve sig over den materielle naturs indflydelse og nå det transcendentale stade (*suddha-sattva*). Dette gøres bedst ved at udtale de tre ord "om tat sat":

"Fra skabelsens begyndelse blev de tre ord *om tat sat* brugt for at angive den Højeste Absolutte Sandhed. Disse tre symbolske repræsentationer blev anvendt af *brahmanaer*, mens de reciterede Vedaernes hymner, og under ofringer til den Højestes tilfredsstillelse." (*Bg*. 17.23)

Om tat sat stammer fra forskellige vediske hymner og angiver tre mål i hengiven tjeneste.

1) *Om* angiver, at målet for ens aktiviteter er at nå den Højeste.

"At gøre alt for Guddommens Højeste Personligheds skyld garanterer perfektion i alle forehavender." (*Bg*. 17.24, forklaring)

Om eller *omkara* omtales i Bg. 8.11 og 9.17.

2) *Tat* angiver, at målet med transcendentale aktiviteter er befrielse, hvilket indebærer, at man må opgive frugterne af sine handlinger.

"Man må ikke handle med materiel vinding for øje, hvis man gerne vil ophøjes til den åndelige position. Man skal handle for i sidste ende at blive overført til det åndelige rige og vende hjem, tilbage til Guddommen." (*Bg*. 17.25, forklaring)

3) *Sat* angiver, at målet for alle hengivne offerhandlinger er Guddommens Højeste Personlighed.

Sat (ofte oversat som "evig") refererer både til Guddommens Højeste Personlighed (*sat*), den hengivne (*sadhu*) samt handling i Krishna-bevidsthed (*sattva*).

Forklaringerne til disse vers er fyldt med information om den hengivne tjenestes proces. Især betones vigtigheden af *sadhu-sanga* (samvær med hengivne).

"Der står i *Srimad-Bhagavatam* (3.25.25), at når man er i selskab med hengivne, bliver forståelsen af det transcendentale emne selvindlysende. Ordene, der anvendes i den forbindelse, er *satam prasangat*. Man kan ikke

opnå transcendental viden uden at være i godt selskab." (*Bg*. 17.26-27, forklaring)

Et andet ord, der fremhæves, er *tat-arthiyam*, der betyder "at tilbyde sin tjeneste til alt, der repræsenterer den Højeste, inklusive sådanne tjenester som at lave mad og hjælpe til i Herrens tempel eller en hvilken som helst anden form for arbejde, der udbreder Herrens herligheder." (*Bg*. 17.26-27, forklaring)

Konklusion:

Bhagavan Sri Krishna afslutter kapitlet med at forklare konsekvensen af ikke at handle i Krishna-bevidsthed: "Alt, der gøres som offer, velgørenhed eller askese uden tro på den Højeste, er midlertidigt, O Prthas søn. Det kaldes "*asat*" og er uden værdi i både dette liv og det næste." (*Bg*. 17.28)

Prabhupada opsummerer syttende kapitels budskab som følger:

"Godhedens kvalitet er bedre end lidenskaben og uvidenhedens kvaliteter, men den, der engagerer sig direkte i Krishna-bevidsthed, er transcendental til alle den materielle naturs kvaliteter. Selv om der er en gradvis ophøjelsesproces, er det bedst, hvis man ved at være sammen med rene hengivne kan engagere sig direkte i Krishna-bevidsthed … For at opnå fuldendelse ad denne vej skal man først finde den rette åndelige mester og blive oplært under hans vejledning. Da kan man få tro på den Højeste. Når denne tro med tiden modnes, kaldes den kærlighed til Gud." (*Bg*. 17.28, forklaring)

Spørgsmål til Kapitel 17

Vers 1-6

1. Forklar Arjunas spørgsmål.
2. Hvordan udvikles tro? Hvordan kan éns tro hæves til godhedens kvalitet?
3. Forklar betydningen af ordet sraddha.
4. Hvorfor findes der forskellige religioner?
5. Beskriv tro i henholdsvis godhed, lidenskab og uvidenhed.
6. Giv eksempler fra teksten på tilbedelse i de tre kvaliteter.
7. Hvad er Krishnas definition af en dæmon (vers 5-6)?
8. Hvorfor anbefales faste for et politisk formål ikke?

Vers 7-22

1. Beskriv føde i naturens tre kvaliteter og resultatet af indtage mad fra de tre kategorier.
2. Hvad er formålet med at spise?
3. Nævn de fødevarer, der er udpeget af de vediske autoriteter.
4. Hvorfra får man proteiner på en vegetarisk kost?
5. Hvorfor bør man ofre sin mad til Herren, før man selv spiser?
6. Redegør for ofringer (yajna) i naturens tre kvaliteter.
7. Beskriv kroppens, talens og sindets askese.
8. Hvorfor skal man vise respekt til ældre eller overordnede personer?
9. Hvordan bør man tale inden for åndelige kredse?
10. Hvorfor skal en lærer ikke instruere personer, der ikke er hans elever?
11. Hvad er den bedste måde at opnå tilfredshed i sindet på?
12. Forklar askese i godhed, lidenskab og uvidenhed.
13. Beskriv eksemplet med Hiranyakasipu.
14. Redegør for velgørenhed i naturens tre kvaliteter.
15. Hvorfor anbefales det ikke altid at give velgørenhed til fattige personer?

Vers 23-28

1. Hvad angiver ordene om tat sat?
2. Hvad er forskellen på at udføre askese, velgørenhed og offerhandlinger under naturens tre kvaliteter og at gøre dem for Guddommens Højeste Personlighed?
3. Forklar begreberne sattva, sadhu, satam prasangat og tat-arthiyam.
4. Forklar ordet asat og vigtigheden af tro på den Højeste.
5. Hvad kaldes denne tro, når den modnes?
6. Hvorfor er det bedst at engagere sig direkte i Krishna-bevidsthed?

Ekstra opgaver:

1. Diskuter tendensen til at basere sit liv på sin egen opfattelse af tingene i modsætning til at følge sastra.
2. Hvad er problemet med kun at have fokus på at hæve sig selv inden for naturens tre kvaliteter?

FAMILIELIV, 2

af Matsyavatara Dasa

Her følger anden del af en diskussion, som Matsyavatara Prabhu havde med en gruppe disciple. Han taler bl.a. om utilladt sexliv, både inden for og uden for ægteskab. Matsyavatara er discipel af Srila Prabhupada, har en universitetsgrad i psykologi og leder et institut for vediske studier i Pisa, Italien.

Rigtige og forkerte beslutninger

Vi må forsøge at være ærlige og seriøse, først og fremmest over for os selv. Vi bør have et velafbalanceret syn på tingene og ikke give folk lov til at aflægge løfte om livslangt cølibat i en ung alder uden først konkret at have vist tegn på modenhed og magt over sanserne. Man bør udvise denne modenhed på forskellige planer: erkendelsesmæssigt, følelsesmæssigt og i sin opførsel. Et valg, der måske er det bedste fra et absolut perspektiv, kan afstedkomme alvorlige skader, hvis det gøres på det forkerte tidspunkt, hvor en person ikke er nok udviklet til det. Når en sådan person render ind i problemer og ikke får den rigtige hjælp, udvikler han generelt en følelse af at være mislykket og en tung skyldsbyrde, der i sidste ende bliver årsag til hæmninger, depressioner, følelsesmæssige blokeringer og afbræk i hans åndelige fremskridt. I dette tilfælde kan skyldfølelse karakteriseres som sygelig, imens det er en sund og gavnlig skyldfølelse, når en person er klar over sine fejltagelser, angrer dem dybt og finder kraften til at overvinde dem i sig selv og i *guru* og Krishna.

Med hensyn til sådanne følsomme områder, specielt i forbindelse med livet i *grhastha-asramaen* [familielivet], har jeg igennem mange år bemærket mange symptomer og set mange skader forårsaget af overilede beslutninger og en usmidig og streng mentalitet. Mange ægteskaber er slået fejl, fordi den, der havde svært ved at beherske sanserne og stod over for en alt for usmidig partner, i stedet så sig om efter tilfredsstillelse uden for ægteskabet, havde forskellige affærer, svigtede sin ægtefælle og skabte et helvede for alle involverede.

Virkelig kærlighed vil sige at komme andres behov i møde, og jeg mener, at hvert eneste virkeligt behov i familien må tages alvorligt. Hvis en person mener, at han eller hun ikke kan eller bør rokke sig så meget som en centimeter, bør vedkommende ikke gifte sig. Og hvis han gifter sig, vil han igennem hele sit ægteskabelige liv bliver mindet bittert om, at det skulle han ikke have gjort. Et par betyder to mennesker, der lover at hjælpe hinanden resten af deres liv. Hvis den ene er i nød, og den anden ikke hjælper, kan jeg ikke se, hvordan denne vægring befordrer sidstnævntes åndelige fremskridt, og hvordan det kan gøres i navn af hengivenhed til Krishna. Selvfølgelig kan det være vanskeligt, og man har måske ikke lyst til det, men noget skal der gøres, hvis der er brug for hjælp.

Når ønsket om seksuelt samvær antager et psykologisk farligt omfang – når det bliver til en tvangstanke, en decideret neurose – bør vi handle som ved enhver anden sygdom og søge efter et middel imod den. Efter at have givet folk dette råd har jeg mange gange set dem løse deres problem på en genial måde og gradvist finde balance, utilknytning og sindsro og opdage en kærlighed, der ikke bygger på et seksuelt forhold. Virkelig kærlighed, åndelig kærlighed, behøver intet seksuelt forhold eller nogen fysisk kontakt. En sådan kærlighed er målet med *bhakti* og opnås efter lang tids praktisering. Det er ikke begyndelsespunktet. I begyndelsen forsøger et par måske at få bugt med problemet, men for at overvinde det skal der gøres en indsats kombineret med nok dygtighed og erfaring og frem for alt nok kulturel og åndelig modenhed i Krishna-bevidsthed.

Den kulturelle arv

Jeg talte om religiøse pligter, men nu vil jeg gerne ind på det kulturelle miljø, i hvilket vi alle bevidst eller ubevidst lever. I løbet af det seneste århundrede er den vestlige kultur blevet mere og mere fascineret af rationalisme og materialisme og har gradvist forurenet sig selv med en pseudovidenskab, der i høj grad har bidraget til udviklingen af en farlig eftergivende seksuel adfærd. Folk er kommet til at se på erotik og sex som nødvendige psykologiske behov, der kan sammenlignes med behovet for mad og luft. Ikke blot siger de, at tilfredsstillelsen af en sådan drift er uundgåelig, men de har ligefrem udbredt ideen om, at man udvikler psykiske sygdomme ved at tilsidesætte den. Det er vanskeligt at anslå omfanget af den skade, en sådan mentalitet har forårsaget og stadig er skyld i. Det er en sand samfundsmæssig og psykologisk pest på både det kollektive og individuelle plan.

I åndelig erkendelse, kærlighed og venskab er sex ikke et behov, men noget overfladisk og kunstigt. Men som vi ved, opnår man ikke denne fuldkommenhed med det samme, men kun efter lang tids bestræbelse. Ifølge *sastra* er et ægtepar, der kan sætte sig ud over utilladt sex, på den direkte, sande vej til fuldkommenhed. Når man bliver afledt fra vejen, overskygges den åndelige erkendelse. Ud over de autoritative sastriske udtalelser viser videnskabelige undersøgelser også, at mange ægtepar lever fint uden sex forudsat, at de kultiverer en interesse i højere etiske værdier.

Man bør i det mindste forsøge at afholde sig fra sex uden for ægteskabet, som jeg sagde det i begyndelsen af mit svar, for det skaber helvede i samfundet, i familien, imellem parret og i forholdene imellem forældre og børn. Sådanne utilladte forhold sætter folk i pinlig forlegenhed og smerte. De forbander børn til at gennemgå lidelse, sætter skadelige rollemodeller og skaber frygtelige kvaler og lidelse for partneren. Utilladt sexliv inden for ægteskabet er som at give metadon til en heroinnarkoman. Metadon er bedre end heroin, men bedre end metadon er at være fri for problemet. Metadon er også vanedannende, men ikke så voldsomt og ødelæggende som den afhængighed, heroin skaber. Utilladt sex inden for ægteskabet er afhængighedsskabende og forårsager identifikation med kroppen, og det er også spild af gode kræfter. Trods det kan man slet ikke sammenligne det med utilladt sex uden for ægteskabet.

Når mine elever ønsker at blive gift, beder jeg dem lære hinanden grundigt at kende. De bør spørge indgående til hinandens valg og prioriteter i livet. De bør være dybt klar over det ansvar, den forpligtigelse og den byrde, de påtager sig ved at blive gift. Så vil jeg godt være vidne, og jeg forpligter mig til at hjælpe dem til at overvinde alle vanskeligheder og løfte deres ansvar, der omfatter en masse økonomiske, sociale og følelsesmæssige sider i livet. De falder alle ind under familieansvar og følgelig ind under åndelig erkendelse.

Måden, hvorpå man i sidste ende virkeligt løser denne slags problemer, er ved seriøst at tillægge sig en Krishna-bevidst mentalitet. Men lad mig standse her. I betragtning af problemets omfang og kompleksitet kan dette svar ikke være udtømmende, men blot et fingerpeg om, hvordan man kan orientere sig med henblik på dybere studier og meditation.

Åndelige elskere

Spørgsmål: Bør hustru og ægtemand se hinanden som åndelige venner eller åndelige elskere? Hvad er forskellen imellem de to?

Matsyavatara: Hvis det åndelige er ægte, er de to definitioner synonyme. Men kun hvis det er autentisk åndeligt. I dag er det moderne at sige åndelig – "Ih, jeg mødte sådan en åndelig person i dag," – men oftest ved folk intet om, hvad åndelig er.

Der dukker indirekte er par perspektiver frem fra dit spørgsmål. Hvis de ikke er åndelige elskere, må de være kødelige elskere. Da kaldes de *grhamedhier*, som er noget andet end *grhasthaer*. Forskellen er, at *grhasthaernes* grundlæggende mål er åndelig erkendelse, imens *grhamedhiernes* mål er at have en smuk hustru eller flot mand og nyde sammen (vi ved selvfølgelig, at det kun kan være et forsøg, og at mønten har en bagside). Dette er en sondring,

som vi er nødt til at drage: Ønsker man at blive gift for at få flere muligheder for at nyde, eller vælger man som en seriøs åndelig person en anden seriøs åndelig person fra det modsatte køn for at have en ledsager på rejsen til åndelig erkendelse?

Derfor har vi to kategorier: de, der danner par for bedre at kunne nyde livet, og de, der forener sig for at hjælpe hinanden gensidigt i selvrealisering. Vi ønsker kun at arbejde med sidstnævnte. Den første kategori tager sexologerne, psykologerne og lignende folk sig af. Vi interesserer os kun for dem, der forsøger at have en familie som en passende, forberedende situation til åndelig erkendelse. Den enlige mand og den enlige kvinde kan tænke: "Alene klarer jeg det ikke." De kan mene, at de endnu ikke er klar til leve som *brahmacari* eller *brahmacarini*. Derfor ser de sig om efter en person, med hvem de kan gå en del af vejen med forståelsen af, at målet er at hjælpe hinanden til at opnå befrielse og kærlighed til Gud.

Blandt *grhasthaerne* sker der af og til uheld, fordi kroppen er der, sanserne er der, og *karmaen* er der. Derfor opdager de somme tider, at de kommer for tæt på hinanden ved hele tiden at være omkring hinanden, og nogle gange kan der ske kærlighedsudvekslinger, der overskrider det niveau, som *sastra* giver lov til. Jeg ville sige, at dette er ingen katastrofe. Nogle gør det til en katastrofe, men de har selv mange gange været skyld i katastrofer, der er meget større end denne. Sandsynligvis vil jeg ikke blive rost for at sige det, jeg siger nu, men med min bedste samvittighed tager jeg fuldt ansvar for det og har solide argumenter til støtte for det.

Hvordan man overskrider den moderne kultur

Mediernes informationer, som masserne fejltolker som fremskridt og frigørelse, ansporer ikke til et 'positivt' forløb hen imod befrielse og frigørelse, men til et ukritisk forbrug, der kun gavner de store økonomiske og industrielle interesser. Det moderne menneskes natur er at være eftergivende og imødekommende over for sin egen naturs svage side og lade dets biologiske og psykiske impulser og ydre påvirkninger beherske dets personlighed. Selv hvis et menneske på overfladen virker originalt, spontant og selvsikkert, er det i virkeligheden et uharmonisk og skrøbeligt individ, fordi det intet fokus har for sit liv.

Selvbeherskelse er ikke det samme som undertrykkelse eller fortrængning. Fortrængning er forbundet med en irrationel frygt (et tabu), der stiller sig i vejen for udviklingen af de psykiske kræfter, der for de flestes vedkommende er ubevidste. Snarere vil selvbeherskelse sige at styre kraftudledningerne med henblik på at bruge de samme kræfter på et konstruktivt mål. Blandt de utallige eksempler, jeg kunne nævne, begrænser jeg mig til det, vi taler om: omformningen af den seksuelle drift til et tilfredsstillende tæt kærlighedsforhold, en proces, som jeg i årevis har kaldt "Fra eros til kærlighed".

Ved med andre ord at anvende en veludviklet viljekraft er det muligt at beherske de biologiske og psykiske kræfter med fornuften (logos). Denne selvbeherskelse er det modsatte af at undertrykke eller fortrænge sine impulser, for selvbeherskelse omformer de egoistiske, destruktive drifter til at gavne individet, fællesskabet og omverdenen. Der er tale om forvandling og sublimering.

Det samme princip gælder for hæmninger. Den moderne psykologiske litteratur, specielt fra den freudianske skole, har ukorrekt tilskrevet en negativ værdi til de livsvigtige hæmningsfunktioner. At dette er helt forkert, beviser den fysiologiske forskning, der i overmål har vist, at hæmning er en normal neurologisk funktion, der hjælper til bedre at kunne styre organismen. På det psykiske plan betyder hæmning heller ikke nødvendigvis undertrykkelse, men en midlertidig bremse på en reaktion i den betingede bevidsthed, så man derved får mulighed for at forme sin adfærd. Hæmninger bliver sygelige, når de anvendes på en stædig, ukritisk måde, men de er terapeutiske, når de bereder vejen for sublimering. Krishna forklarer i *Bhagavad-gita* (2.58), at den, der kan trække sanserne tilbage fra sanseobjekter, ligesom skildpadden trækker sine lemmer ind i skjoldet, er virkelig situeret i viden. (Fortsættes i næste nummer)

HERREN KRISHNAS KØKKEN
Krydderi på livet

af Visakha Devi Dasi

”Masala-pasta” refererer til krydderier og krydderurter, der males sammen til en fugtig, jævn konsistens. Når *masala*-pastaens krydderier koges langsomt, tilføjer de en fyldig smag, der er både karakteristisk og subtil, et ideelt krydderi til bønneretter, sovser og våde grønsager. Denne måde at krydre på tilføjer en alsidig og raffineret dimension til din kogekunst.

For at lave *masala*-pasta på den traditionelle måde er der brug for en stor, svær stenmorter og en støder til at pulverisere de tørre ingredienser. Selv hvis man er god til det, er det et tidskrævende og vanskeligt arbejde, specielt til store mængder, så hvis man har en lille elektrisk kaffemølle og en blender, går det hurtigere. Med disse kan man lave *masala*-pasta på et øjeblik med den samme smag som dem, der laves traditionelt.

Opskrifter fra
Yamuna-devi Dasi

Masala-pasta med spidskommen og sort peber eller koriander, spidskommen eller fennikel

Til *masalaen* med spidskommen og sort peber bruges 1 del hele sorte peberkorn og 2 dele spidskommenfrø til knap 3 dele vand. Til de andre *masalaer* bruges 1 del tørrede frø til knap 1 del vand.

Stød eller kværn op til 0,6 dl tørre krydderier til et fint pulver, der hældes op i en lille skål. Tilsæt en næsten tilsvarende mængde vand for at få en letflydende våd pasta. Lad pastaen stå i en time, før den bruges.

Pastaerne kan holde sig i køleskab i 2-3 dage i en lufttæt beholder. Pastaerne vil blive tykkere. Derfor kan man tilsætte en anelse vand, før de bruges.

En enkel sammensat masala-pasta

Et grundlæggende krydderi til enhver form for kogt ris, grønsager, korn eller *dal*-ret. Beregn 1-2 spsk. af krydderipastaen for hver 4-6 portioner af retten. Opvarm ghee i panden, steg krydderipastaen over middelvarme i 1-1½ minut og tilsæt korn eller grønsager og den ønskede mængde væske til kogningen. Pyntes som ønsket og ofres til Herren Krishna.

Tilberedelsestid: 15 minutter

2½ spsk. spidskommenfrø
1½ spsk. fennikelfrø
½ tsk. sorte peberkorn
3-4 spsk. vand
1½ spsk. skrællet frisk ingefærrod, fintrevet
1-1½ spsk. stærke grønne chilier, uden frø, finthakket

1 mellemstor tomat, uden skræl, i terninger, eller 0,8 dl tykmælk/yoghurt
2½ spsk. stødt koriander
1½ tsk. gurkemeje

Bland spidskommen, fennikel og de sorte peberkorn i en kværn eller mølle og stød dem til et fint pulver. Bland dem grundigt med vand i en lille skål.

Blend ingefærrod, chili og tomat eller tykmælk, indtil blandingen er jævn. Bland dem med de våde krydderier, tilsæt koriander og gurkemeje og bland det hele godt.

Friturestegte nye kartofler i en krydret sovs

(*aloo dam*)
Tilberedelsestid: 1 time
6 portioner

Ingredienser til tilberedelse af kartoflerne:
1 kg skrællede røde eller hvide kartofler
1 kg helt små nye kartofler
7,5 dl ghee eller vegetabilsk olie

Ingredienser til tilberedelsen af krydderipastaen:
12 blancherede mandler
½ tsk. sesamfrø
0,8 dl vand
1 spsk. skrællet frisk ingefærrod, finthakket
1½-3 tsk. stærke grønne chilier, finthakket
½ spsk. stødt koriander
1 tsk. gurkemeje
½ tsk. garam masala
½ tsk. sukker eller honning

Øvrige ingredienser:
3 spsk. ghee eller vegetabilsk olie
1 smuldret cassiablad eller laurbærblad
1-1½ tsk. spidskommenfrø
1/8 tsk. mildt hingpulver
2,5 dl pisket tykmælk/yoghurt
2,5 dl vand
1 tsk. salt
3 spsk. friske korianderblade eller persilleblade, finthakket

Tilberedelse af kartoflerne:
Skræl de store kartofler og skær dem i terninger på 3 cm, så de har samme størrelse som de helt små kartofler. Klap dem tørre. Damp eller forkog de små nye kartofler i 12 minutter og pil dem derefter. Lad dem dampe tørre.

Med en gaffel stikkes der 1,25 cm ind fire steder i hver ny kartoffel eller terning. Del kartoflerne i tre portioner. Kom ghee eller olie i en 25-30 cm wok eller dyb stegepande. Sørg for, at olien kun når halvt op ad pandens side. Sæt panden over høj varme. Når temperaturen når 180°C (brug et stegetermometer), steges kartoflerne en portion ad gangen, indtil de bliver gyldenbrune. Overfør dem til afdrypning på absorberende papir.

Tilberedelse af krydderipastaen:
Stød mandlerne og sesamfrøene til et fint pulver i krydderimøllen eller morteren.

Blend vand, ingefærrod og grønne chilier i omkring 1 minut, eller indtil væsken er jævn. Hæld væsken op i en lille kop, tilsæt den stødte mandel-sesam-blanding og den stødte koriander, gurkemeje, garam masala og sødemiddel. Blend godt.

Sammensætning af grønsagsretten:
Opvarm ghee eller olie i en 3-liters gryde over middelvarme i 1-1½ minut. Steg spidskommen og cassiabladet eller laurbærbladet, indtil spidskommenfrøene bliver brune. Tilsæt hing og krydderipastaen og steg under omrøring i 2-3 minutter, eller indtil ghee'en/olien siver ud af pastaen, og den bliver en anelse mørkere. Rør tykmælk og vand i. Skru op for varmen til høj og bring suppen i kog. Tilsæt kartofler, salt og halvdelen af de friske urter. Skru ned for varmen så meget som muligt og småkog i 15-20 minutter. Denne ret tørrer ud, hvis den får lov til at koge længere. Før den ofres til Herren Krishna, drysses resten af urterne i.

Festivalkalender 2018

Traditionen tro bringer Nyt fra Hare Krishna en festivalkalender for det nye år. Sæt allerede nu kryds i kalenderen til 2018's festivaler og store dage. Bemærk, at datoen står i første kolonne, anden kolonne beskriver hvilken dag det er, og tredje kolonne fortæller, hvad der sker i templet i København i dagens anledning. Med hensyn til Aarhus er datoerne for festivalerne ikke fastlagte endnu, så følg med på Krishnahusets facebook side, når tiden nærmer sig for de pågældende dage.

DATO	BEGIVENHED	PROGRAM I KØBENHAVN
Onsdag 24. januar	Srila Advaita Acaryas fremkomst	Aftenprogram fra kl. 17
Mandag 29. januar	Nityananda Trayodasi: Srila Nityananda Prabhus fremkomst	Festival fra kl. 16
Søndag 4. februar	Srila Bhaktisiddhanta Sarasvatis fremkomstdag	Program fra kl. 15
Torsdag 1. marts	Gaura Purnima: Sri Caitanya Mahaprabhus fremkomst	Festival fra kl. 15 + program fra tidlig morgen
Fredag 9. marts	Srivasa Panditas fremkomst	Aftenprogram fra kl. 17
Søndag 25. marts	Rama Navami: Herren Sri Ramacandras fremkomst	Festival fra kl. 15
Lørdag 28. april	Nrsimha Caturdasi: Herren Nrsimhadevas fremkomst	Aftenprogram fra kl. 17
Lørdag 7. juli	Ratha-yatra, Festival of India	Festival i Københavns centrum fra kl. 12
Fredag 13. juli	Srila Bhaktivinoda Thakuras bortgang	Aftenprogram fra kl. 17
Søndag 26. august	Herren Balaramas fremkomst	Program fra kl. 15
Mandag 3. september	Sri Krishna Janmastami: Herren Sri Krishnas fremkomst	Festival fra kl. 16 + program fra tidlig morgen
Tirsdag 4. september	Srila Prabhupadas fremkomst	Vyasa-puja fra kl. 15
Mandag 17. september	Radhastami: Srimati Radharanis fremkomst	Aftenprogram fra kl. 17
Lørdag 22. september	Srila Bhaktivinoda Thakuras fremkomst	Aftenprogram fra kl. 17
Onsdag 7. november	Dipavali (Diwali)	Aftenprogram fra kl. 17
Torsdag 8. november	Govardhana Puja	Aftenprogram fra kl. 17
Søndag 11. november	Srila Prabhupadas bortgang	Program fra kl. 15
Mandag 19. november	Srila Gaura Kisora Dasa Babajis bortgang	Aftenprogram fra kl. 17
Tirsdag 18. december	*Srimad Bhagavad-gitas* fremkomst	Bogdistribution for alle
Mandag 24. december	Juleaften	Aftenprogram fra kl. 17
Onsdag 26. december	Srila Bhaktisiddhanta Sarasvatis bortgangsdag	Aftenprogram fra kl. 17
Mandag 31. december	Nytårsaften	Aftenprogram fra kl. 17

Templet i København

Skjulhøj Allé 44, 2720 Vanløse - Tlf.: 48 28 64 46
www.krishna.dk - iskcon.denmark@pamho.net

Åbent dagligt fra 4.30 til 19:30.
Arati og forelæsninger bl.a. kl. 7:15 og kl. 18.

Søndagsfest hver søndag fra kl. 15.00:
Kirtana, foredrag og *prasada*.

Onsdag den 6. 12: Srila Bhaktisiddhanta Sarasvatis bortgangsdag. Aftenprogram fra kl. 17 med bhajana, foredrag og prasadam.

På søndagene den 24.12 og 31.12 er der søndagsfest som normalt fra kl. 15.

Radio Krishna Kbh.

yadu@krishna.dk - Tlf.: 38101232 - www.krishna-online.dk
Frekvenser: FM 87,6 MHz og 90,6 MHz på Hybridnet

Sendetider
Mandag 09.00-14.00 og 16.00-17.30
Tirsdag 09.00-14.00 og 16.00-17.30
Onsdag 09.00-14.00 og 16.00-17.30 og 22.00-02.00
Torsdag 09.00-14.00 og 16.00-17.30
Fredag 09.00-11.00 og 16.00-17.30 og 22.00-00.00
Lørdag 08.00-10.00 og 16.00-17.00

Radio Krishna Aarhus

www.radiokrishna.dk - mail@radiokrishna.dk
Frekvenser: FM 98.7 & 89.5 MHz

Sendetider
Mandag 06.00 - 07.00 & 22.00 - 24.00
Tirsdag 06.00 - 07.00 & 22.00 - 24.00
Onsdag 06.00 - 07.00
Torsdag 06.00 - 07.00 & 22.00 - 24.00
Fredag 06.00 - 07.00 & 22.00 - 24.00
Søndag 22.00 - 24.00

Govinda - Take away

Åboulevard 7, st th, 1635 Kbh V. - Tlf.: 32140362 www.
www.govinda.dk - info@govinda.dk

Åbningstider:
Mandag - fredag: 16.00 - 20.30
Lørdag - søndag: lukket

Facebook

www.facebook.com/groups/Iskcon.Danmark
Hare Krishna bevægelsens i Danmarks officielle facebook side

www.facebook.com/groups/krishnahuset
Krishnahuset i Aarhus' officielle facebook side

Krishnahuset i Aarhus

Store begivenheder og Kirtan aftener:
Kontakt: Danesh Das Tlf.: 28880377

Bhakti Vriksa:
Kontakt: Ananta Sri Das Tlf.: 22222763

Alle aktiviteter i Aarhus koordineres her:
www.facebook.com/groups/krishnahuset

Websider

www.harekrishna.dk
Nyt fra Hare Krishnas hjemmeside

www.krishna.dk
Hare Krishnas hjemmeside for jer, der er nye til eller nysgerrige om Hare Krishna

www.iskcon.dk
Iskcon Danmarks officielle hjemmeside. Siden er for øjeblikket under opbygning

www.krishnahuset.dk
Hjemmeside for ISKCON i Århus

www.radiokrishna.dk
Hjemmeside for Radio Krishna i Århus

www.soundcloud.com/krishnadk/sets
Flere hundrede af Radio Krishnas udsendelser til streaming eller download

www.intelligentdesigndk.wordpress.com
Videnskabsside om det seneste inden for debatten omkring evolution, Darwin og intelligent design

ISKCON Norge

Hare Krishna tempelet i Bauneveien 4, 1182 Oslo
www.harekrishna.no - info@harekrishna.no

Hver søndag kl. 15.00: Søndagsfest. Kirtana, foredrag og prasada.

Onsdagsseminar om Krishnabevissthet. Nye temaer hver onsdag kl. 18 – 20. Kirtan, japa-meditasjon, foredrag/diskusjon og prasada.

Des. 2017
28 – 30. Desember: Bhakti Swarupa Chaitanya Swami besøker Oslo. Foredrag om morgenen 29. og 30. Des. Kl. 7.45. Foredrag om kvelden 28. og 29. Des. Kl 18.

Ekadasi: 13 og 29. desember

Krishnas Cuisine

Sørkedalsveien 10, Colloseum Senter, 0369 Oslo
tlf: 0047 22692269 - www krishnas-cuisine.no

Åpningstider: Mandag-fredag: 11.00-20.00, Lørdag:11.00-19.00 - Søndag lukket.

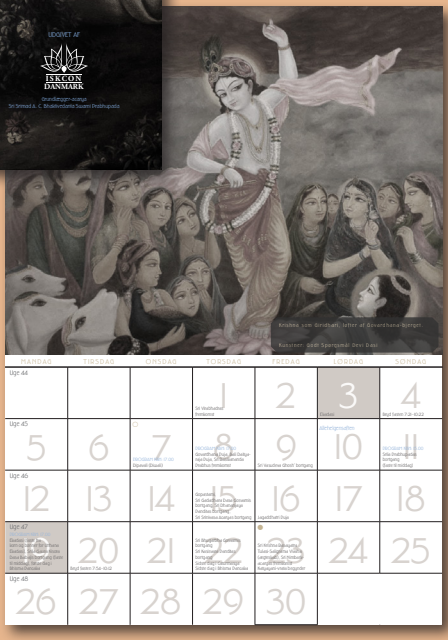

2018 VAISNAVA-KALENDER

Endnu engang har de hengivne i Aarhus lavet en smuk vaisnava-kalender på dansk. Til hver måned er der et flot helsidesbillede, der illustrerer månedens vigtigste begivenhed. Selve kalenderen giver alle vigtige vaisnava-datoer inklusive klart markerede ekadasi-dage og tidspunkter for fester og programmer i templet i København. Derudover er der ugenumre, fuld- og nymånedage samt danske helligdage.

Pris: 125 kr. Overskuddet går ubeskåret til ISKCON's aktiviteter i Aarhus.

Kan købes i Hare Krishna-templet i København eller bestilles direkte hos Ananta Sri Das på mail@ananta.dk eller telefon 2222 2763.